ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1953

Vyhlásené: 30.03.1953 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

19.

Vyhláška ministra vnútra

zo dňa 26. marca 1953

o úplnom znení vládneho nariadenia, ktorým sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení osôb povolaných na službu v brannej moci a ich rodinných príslušníkov.

Podľa čl. II vládneho nariadenia č. 18/1953 Sb., ktorým sa menia a doplňujú ustanovenia o sociálnom zabezpečení osôb povolaných na službu v brannej moci a ich rodinných príslušníkov, vyhlasujem v prílohe úplné znenie vládneho nariadenia č. 131/1950 Sb., ktorým sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení osôb povolaných na službu v brannej moci a ich rodinných príslušníkov, ako vyplýva zo zmien vykonaných vládnym nariadením č. 18/1953 Sb.

Nosek v. r.

Príloha vyhlášky č. 19
1953 Sb.

Vládne nariadenie

zo dňa 26. augusta 1950, č. 131 Sb. ktorým sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení osôb povolaných na službu v brannej moci a ich rodinných príslušníkov, v znení vyplývajúcom z vládneho nariadenia č. 18/1953 Sb. Vláda Československej republiky nariaďuje podľa § 2 ods. 2 a ods. 3 písm. a), a § 5 ods. 1,§ 6 ods. 2, § 7 ods. 3, § 11 ods. 1, § 14 ods. 1, § 15 ods. 4, § 16 ods. 2, § 17 ods. 1 a 3, § 18 ods. 1 a § 20 ods. 2 zákona č. 64/1950 Sb., o sociálnom zabezpečení osôb povolaných na službu v brannej moci a ich rodinných príslušníkov (ďalej len „zákon").

Prvá časť.
Všeobecné ustanovenia a rozsah platnosti.

§ 1.
Úvodné ustanovenie.

Sociálne zabezpečenie podľa tohoto nariadenia sa poskytuje osobám povolaným na službu v brannej moci (ďalej len „povolané osoby") a ich rodinných príslušníkov tak, aby sa povolané osoby mohli plne venovať tejto svojej vrcholnej občianskej povinnosti.

§ 2.
Služba v brannej moci.

1. základná služba (§ 27 branného zákona, č. 92/1949 Sb.),
2. náhradná služba (§ 28 toho istého zákona),
3. ďalšia služba (§ 37 toho istého zákona),
4. vojenské cvičenia (§ 39 toho istého zákona),
5. mimoriadna služba mimo času brannej pohotovosti štátu (§ 46 ods. 1 toho istého zákona) a mimoriadna služba za brannej pohotovosti štátu (§ 47 ods. 1 a § 49 ods. 2 toho istého zákona),
6. osobitná služba vyjmúc osobitnú službu príslušníkov Sboru národnej bezpečnosti vo vojsku (§ 46 ods. 2 toho istého zákona) a
7. osobné úkony pre potreby brannej moci (§ 45 toho istého zákona).

§ 3.
Rodinní príslušníci.

(1) Za rodinného príslušníka sa v zákone a v tomto nariadení vyjmúc ich štvrtú časť pokladajú, ak žijú v spoločnej domácnosti s povolanou osobou:

a) manželka (manžel),

b) družka (druh), pokiaľ povolaná osoba nemá manželku (manžela), žije s družkou (druhom) v spoločnej domácnosti v deň určený pre nastúpenie služby aspoň 6 mesiacov alebo ak sa narodí družke dieťa, ktorého otcom je povolaná osoba, a ak možno z doterajšieho spôsobu života obidvoch súdiť na ich trvalé spolužitie,

c) deti vlastné, nevlastné a osvojené do dovŕšeného 16. roku,

d) deti od 16. do 25. roku, ak sa pripravujú sústavne na budúce životné povolanie štúdiom alebo iným školením (výcvikom),

e) deti bez vekového obmedzenia, ak si nemôžu pre telesnú alebo duševnú vadu vlastnou prácou zaopatriť výživu alebo ak je na ne vyplácaný rodinný prídavok, prídavok na deti alebo výchovné.

(2) Za rodinných príslušníkov v smysle odseku 1 sa ďalej pokladajú, ak je povolaná osoba zaviazaná poskytovať im príspevok na úhradu osobných potrieb alebo pokiaľ sú na takom príspevku podstatne závislí,

a) deti zverené povolanej osobe do starostlivosti nahradzujúcej starostlivosť rodičov, súrodenci a vnuci za rodičia, starí rodičia, osoby, ktoré sa o povolanú osobu ako rodičia starali, tesť, testiná, svokor, svokra,

b) podmienok uvedených v odseku 1 písm. c) až e), ak žijú v deň určený pre nastúpenie služby s povolanou osobou v spoločnej domácnosti aspoň 6 mesiacov,

c) sestra alebo dcéra povolanej osoby, ak jej vedie domácnosť a ak žije s ňou v deň určený pre nastúpenie služby v spoločnej domácnosti aspoň 6 mesiacov,

d) manželka (manžel) rozvedená alebo podľa skôr platných predpisov rozlúčená alebo rozvedená, ak má právo žiadať úhradu osobných potrieb od povolanej osoby.

(3) Podmienka spoločnej domácnosti sa pokladá za splnenú, i keď manželia, deti alebo rodičia žijú oddelene zo závažných dôvodov, najmä pre výkon služby v brannej moci, výchovu detí, bytovú tieseň alebo zo zdravotných, hospodárskych alebo vzdelávacích dôvodov.

Druhá časť.
Ochrana zamestnancov.

§ 4.
Pracovné voľno.

(1) Zamestnancovi povolanému na základnú alebo náhradnú službu prislúcha v poslednom týždni predo dňom určeným povolávacím rozkazom na nastúpenie služba deň pracovného voľna.

(2) Zamestnancovi povolanému na inú službu v brannej moci než na službu základnú alebo náhradnú, ktorý nemôže splniť odhlasovaciu povinnosť mimo pracovného času, prislúcha na jej splnenie pracovné voľno v nevyhnutne potrebnom rozsahu, najdlhšie však jeden deň.

(3) Ak trvá najkratšia cesta z miesta trvalého pobytu do miesta nastúpenia, počítajúc do toho i čas cesty obvyklými verejnými hromadnými prostriedkami, ktoré povolaná osoba je oprávnená použiť, dlhšie ako 6 hodín, má zamestnanec, ktorý bol povolaný na službu v brannej moci, nárok na jeden cestovný deň, priamo predchádzajúci dňu určenému povolávacím rozkazom alebo určovacím lístkom na nastúpenie služby; ak trvá uvedená cesta dlhšie než 18 hodín, zvyšuje sa nárok podľa predchádzajúcej vety na dva cestovné dni. Nárok podľa týchto ustanovení sa skracuje o cestovné dni, ktoré pripadajú na dni pracovného pokoja.

§ 5.
Povinnosť nastúpiť prácu.

(1) Zamestnanec, ktorý konal službu v brannej moci po čas dlhší než 5 mesiacov, je po jej skončení povinný nastúpiť prácu vo svojom zamestnaní najneskoršie do 5 dní.

(2) Ak trvala služba v brannej moci aspoň 4 mesiace, nie však dlhšie než 5 mesiacov, je zamestnanec povinný nastúpiť prácu vo svojom zamestnaní najneskoršie druhý deň po skončení služby; ak trvala menej než 4 mesiace, je zamestnanec povinný nastúpiť prácu prvý deň po jej skončení.

(3) Lehoty uvedené v odsekoch 1 a 2 sa predlžujú o prípadný cestovný deň (dni) na najkratšiu cestu z miesta, kde zamestnanec bol zo služby v brannej moci prepustený, do miesta jeho trvalého pobytu. O počítaní cestovných dní platí obdobne ustanovenie § 4 ods. 3.

(4) Ak bráni zamestnancovi po skončení služby v brannej moci v nastúpení práce dôležitá príčina, ktorú nezavinil úmyselne ani hrubou nedbanlivosťou, začínajú sa lehoty na nastúpenie práce, určené v odsekoch 1 až 3, po pominutí dôležitej príčiny.

(4) Ak nastala u zamestnanca dôležitá príčina podľa odseku 4 až počas lehôt určených v odsekoch 1 až 3 na nastúpenie práce, spočíva beh týchto lehôt po čas, po ktorý trvá dôležitá príčina.
Mzda.

§ 6.

(1) Mzda, ktorá zamestnancovi prislúcha podľa § 7 ods. 2 zákona, sa znižuje o sumu 150 Kčs týždenne.

(2) Ak bol zamestnanec, ktorý splňuje podmienky pre nárok na zníženú mzdu, povolaný na vojenské cvičenie v trvaní viac než 6 týždňov, prislúcha mu táto mzda aj v piatom a šiestom týždni.

(3) Zamestnancovi, ktorý má nárok na zníženú mzdu, prislúcha táto mzda i za prípadný cestovný deň (dni) podľa § 5 ods. 3 a § 4 ods. 3.

(4) Nárok na sníženú mzdu neprislúcha zamestnancovi, pokiaľ jeho rodinní príslušníci majú príjem vo výške, pri ktorej im zaopatrovací príspevok neprislúcha (§ 19), alebo pokiaľ nie sú bez vážneho dôvodu zamestnaní.

§ 7.

(1) Mzdou podľa § 7 zákona sa rozumejú všetky peňažné a naturálne pôžitky (vecné plnenia), ktoré by zamestnancovi prislúchali, keby pracoval, okrem náhrady hotových výdavkov. Za naturálne pôžitky, pokiaľ ich zamestnanec nemôže užívať, prislúcha mu náhrada v peniazoch podľa ocenenia určeného na účely národného poistenia. Nedotknuté zastávajú nároky zamestnancov na sociálne dávky na deti.

(2) U zamestnancov s premenlivou mzdou sa berie za základ výpočtu podľa predchádzajúceho odseku priemerná týždenná mzda, ktorú zamestnanec dosiahol v posledných 6 mesiacoch predo dňom určeným na nastúpenie služby v brannej moci, alebo mzda, ktorú by dosiahol, keby mu v tom nebránila dôležitá ním nezavinená príčina. Ak trval posledný pracovný pomer menej než 6 mesiacov, berie sa za základ výpočtu mzda za toto kratšie obdobie.

(3) U domáckych robotníkov sa týždennou mzdou rozumie priemerná týždenná odmena bez príplatku za hotové vydania, dosiahnutá u posledného zamestnávateľa v posledných 12 mesiacoch predo dňom určeným na nastúpenie služby v brannej moci. Ak trval pracovný pomer domáckeho robotníka menej než 12 mesiacov, berie sa za základ výpočtu toto kratšie obdobie. Pri zisťovaní priemernej týždennej odmeny sa neprihliada na čas, po ktorý domácky robotník nepracoval, pretože bol nemocný.

(4) U učňov sa rozumie mzdou podľa § 7 zákona vychovávací príspevok.

§ 8.

(2) Zamestnávateľ je povinný vyplatiť zamestnancovi mzdu za prvé dva týždne (§ 7 ods. 1 zákona) najneskoršie dva dni predo dňom určeným povolávacím rozkazom alebo určovacím lístkom na nastúpenie služby, po prípade predo dňom pracovného voľna alebo pred cestovnými dňami, ak má zamestnanec na ne nárok. Ak má zamestnanec nastúpiť službu v brannej moci okamžite, je zamestnávateľ povinný mu vyplatiť mzdu ihneď.

(2) Sníženú mzdu (§ 6) je zamestnávateľ povinný vyplácať v obvyklých mzdových výplatných obdobiach.

Tretia časť.
Mimoriadny príspevok.

§ 9.

(1) Povolaným osobám možno z verejných prostriedkov poskytnúť mimoriadny príspevok, ak je to potrebné na zmiernenie hospodárskej ujmy, ktorá by im vznikla výkonom služby v brannej moci.

(2) Mimoriadny príspevok možno poskytnúť najmä zamestnancom, ktorí bez svojej viny nemajú nárok na platené pracovné voľno a na mzdu.

(3) Mimoriadny príspevok možno povolaným osobám poskytnúť v prípadoch hodných osobitného zreteľa aj na úhradu zmluvných záväzkov, ako napr. na úhradu nájomného z bytu.

(4) Mimoriadny príspevok podľa odseku 3 nemožno poskytnúť povolaným osobám, ktoré majú príjem z výnosu zárobkového podniku alebo iného majetku aspoň vo výške postačujúcej na úhradu zmluvných záväzkov uvedených v odseku 3.

(5) Mimoriadny príspevok nesmie v jednotlivom prípade presahovať sumu 1500 Kčs; výnimky môže v prípadoch hodných osobitného zreteľa povoliť krajský národný výbor.

§ 10.

Žiadosť o mimoriadny príspevok sa podáva na miestnom národnom výbore, v cudzine na zastupiteľskom úrade, v obvode ktorého mala povolaná osoba pred nastúpením služby v brannej moci posledný trvalý pobyt. O žiadosti rozhoduje okresný národný výbor, a ak ide o osobu, ktorá mala posledný trvalý pobyt pred nastúpením služby v cudzine, Obvodný národný výbor pre Prahu 1.

Štvrtá časť.
Vojenská nemocenská starostlivosť a národné poistenie.

Nároky niektorých povolaných osôb.

§ 11.

(1) Osoby konajúce

a) osobitnú službu vyjmúc službu príslušníkov Sboru národnej bezpečnosti vo vojsku (§ 46 ods. 2 branného zákona) a

b) osobné úkony pre potreby brannej moci (§ 45 toho istého zákona),

ktoré boli v deň pred nastúpením služby povinne poistené pre prípad nemoci a materstva podľa zákona o národnom poistení, zostávajú s výhradou ustanovenia § 12 i naďalej povinne poistené pre prípad nemoci a materstva v doterajšom rozsahu; o platení poistného národného poistenia platí § 14. Dávky toho istého druhu a v tom istom rozsahu poskytuje Ústredná národná poisťovňa i osobám, u ktorých zaniklo povinné nemocenské poistenie pred nastúpením služby v ochrannej dobe podľa § 4 zákona. Pokiaľ osobám uvedeným v predchádzajúcich vetách poskytuje vojenská správa po čas ich onemocnenia úplné zaopatrenie, nemajú nárok na nemocenské podľa zákona o národnom poistení. Inak im prislúcha nemocenské v paušálnej sume 50 Kčs denne.

(2) Osobám konajúcim niektorú zo služieb uvedených v odseku 1, ktoré neboli v deň pred nastúpením služby povinne poistené podľa zákona o národnom poistení pre prípad nemoci a

materstva, poskytne Ústredná národná poisťovňa mimoústavné a ústavné ošetrovanie podľa §§ 27 a 28 toho istého zákona, pomoc v materstve podľa jeho § 32 a pohrebné podľa jeho § 49 ods. 3. Po uplynutí 3 mesiacov odo dňa nastúpenia služby poskytuje Ústredná národná poisťovňa týmto osobám aj ostatné vecné dávky národného poistenia nemocenského uvedené v § 26 ods. 2 zákona o národnom poistení a pôrodné podľa jeho § 44 ods. 1.

§ 12.

(1) Vojenská správa môže rozhodnúť, že sa niektoré z osôb uvedených v § 11 stávajú účastníkmi vojenskej nemocenskej starostlivosti. Také opatrenie urobí vojenská správa najmä u osôb, ktorým nemožno poskytovať vecné dávky národného poistenia nemocenského pre osobitné okolnosti vyplývajúce z povahy dotyčných služieb.

(2) Osoby, o ktorých vojenská správa urobila opatrenie podľa odseku 1, nemajú po čas, po ktorý sú účastníkmi vojenskej nemocenskej starostlivosti, nárok na dávky národného poistenia nemocenského. Namiesto nemocenského môže im vojenská správa poskytnúť peňažnú výpomoc.

(3) Opatrenie podľa odseku 1 môže sa odvolať len, ak možno dotyčným osobám poskytovať vecné dávky národného poistenia nemocenského.

(4) O opatreniach urobených podľa odsekov 1 a 3 upovedomí vojenská správa podľa možnosti príslušnú okresnú národnú poisťovňu.

§ 13.
Nároky niektorých rodinných príslušníkov.

(1) Rodinným príslušníkom osôb uvedených v § 11 ods. 1 poskytuje Ústredná národná poisťovňa dávky národného poistenia nemocenského v doterajšom rozsahu. Ak však dostávajú títo rodinní príslušníci zaopatrovací príspevok, náleží im podpora pri ústavnom ošetrovaní podľa § 45 ods. 1 zákona o národnom poistení, ktorá by im inak prislúchala za tú istú dobu.

(2) Rodinným príslušníkov osôb uvedených v § 11 ods. 2 poskytuje Ústredná národná poisťovňa mimoústavné a ústavné ošetrovanie podľa §§ 27 a 28 zákona o národnom poistení a pomoc v materstve podľa jeho § 32. Po uplynutí 3 mesiacov odo dňa nastúpenia služby poskytuje Ústredná národná poisťovňa týmto rodinným príslušníkom aj ostatné dávky národného poistenia nemocenského, náležiace rodinným príslušníkom, vyjmúc podporu pri ústavnom ošetrovaní podľa § 45 ods. 1 uvedeného zákona.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia i vtedy, ak sa stanú osoby uvedené v § 11 účastníkmi vojenskej nemocenskej starostlivosti podľa § 12.

§ 14.
Poistné.

Za osoby uvedené v § 11 ods. 1 sa platí poistné národného poistenia.

Piata časť.
Zaopatrovací príspevok.

§ 15.
Podmienky nároku na zaopatrovací príspevok.

(1) Rodinný príslušníci povolaných osôb (§ 3) majú nárok na zaopatrovací príspevok (ďalej len „príspevok“), ak závisí ich zaopatrenie podstatne od povolaných osôb a ak nie je o ne v čase, keď tieto osoby vykonávajú službu v brannej moci, postarané inak (§ 17 ods. 1 zákona).

(2) Ak je viac rodinných príslušníkov povolanej osoby, z ktorých niektorý má podľa zákona povinnosť poskytovať ostatným úhradu na osobné potreby, a ak presahuje jeho príjem výšku, pri ktorej mu príspevok neprislúcha (§ 19), považuje sa suma túto výšku presahujúca za vlastný príjem rodinných príslušníkov s nárokom na úhradu osobných potrieb.

(3) Ako vlastný príjem rodinných príslušníkov sa posudzuje príjem, ktorý im plynie z výnosu zárobkového podniku povolanej osoby, z rodinného majetku alebo z vlastných príjmov, ktoré má povolaná osoba v priebehu služby v brannej moci a ktoré prevyšujú sumu 3500 Kčs mesačne. Neprihliada sa však na náležitosti poskytované povolanej osobe podľa zákona č. 88/1952 Zb., o materiálnom zabezpečení príslušníkov ozbrojených síl.

(4) Príspevok neprislúcha rodinnému príslušníkovi povolanej osoby, ktorý bez vážneho dôvodu nie je zamestnaný.

§ 16.
Vznik nároku na príspevok.

(1) Nárok na príspevok vzniká oprávneným rodinným príslušníkom zamestnancov,

a) ktorí boli povolaní na základnú alebo náhradnú službu a majú nárok na mzdu za prvé dva týždne (§ 7 ods. 1 zákona), siedmym dňom po dni určenom povolávacím rozkazom na nastúpenie služby,

b) ktorí boli povolaní na ostatné druhy služby v brannej moci a majú nárok na zníženú mzdu (§ 7 ods. 2 zákona), dňom, ktorý nasleduje po dni skončenia nároku na túto zníženú mzdu.

(2) Nárok na príspevok oprávnených rodinných príslušníkov ostatných povolaných osôb vzniká dňom určeným povolávacím rozkazom alebo určovacím lístkom na nastúpenie služby v brannej moci. Ustanovenie o cestovných dňoch podľa § 4 ods. 3 platí tu obdobne v tom zmysle, že nárok na príspevok prislúcha aj za cestovné dni.

(3) Ak sú podmienky pre vznik nároku na príspevok splnené až po dni určenom na nastúpenie služby, vznikne nárok na príspevok dňom, keď sa tak stalo. To platí najmä, ak až po tomto dni povolaná osoba uzavrela manželstvo alebo sa jej narodilo dieťa alebo zanikol zdroj, z ktorého bolo postarané o zaopatrenie rodinného príslušníka.

§ 17.
Zánik nároku na príspevok.

(1) Nárok na príspevok zaniká dňom, keď povolaná osoba

a) bola zo služby v brannej moci prepustená alebo vylúčená z vojska alebo odsúdená na trest, s ktorým je inak spojené vylúčenie z vojska, alebo

c) zbehla alebo

d) sa vrátila zo zajatia alebo sa z neho nevrátila napriek úradnej výzve po uplynutí primeraného času, potrebného pre návrat alebo

e) zomrela alebo sa stala nezvestnou.

(2) Ustanovenie § 5 ods. 3 o cestovných dňoch platí v prípadoch uvedených v odseku 1 písm. a) obdobne v tom zmysle, že nárok na príspevok prislúcha aj za cestovné dni.

(3) Nárok na príspevok zaniká ďalej za čas, ktorý predchádza čas 6 mesiacov pred podaním prihlášky o príspevok; za tento predchádzajúci čas môže okresný národný výbor poskytnúť príspevok len v prípadoch hodných osobitného zreteľa.

(4) Nárok na príspevok zaniká dňom, keď prestala niektorá z podmienok pre trvanie nároku na príspevok, najmä dňom, keď oprávnený rodinný príslušník získal zdroj príjmov, z ktorých je o jeho zaopatrenie v čase, keď povolaná osoba koná službu v brannej moci, postarané inak, alebo deď oprávnený rodinný príslušník zomrel.

(5) Ak povolaná osoba,

a) bola zo služby v brannej moci prepustená pre neschopnosť alebo

b) zomrela alebo sa stala nezvestnou,

a ak uplatní oprávnená osoba nárok na zaopatrovacie pôžitky podľa predpisov o starostlivosti o vojenských a vojnových poškodencov a obete vojny a fašistickej perzekúcie, vypláca sa príspevok ďalej ako preddavok zúčtovateľný na tieto pôžitky, a to do právoplatného rozhodnutia o nároku, najdlhšie však po čas jedného roku. Ustanovenie odseku 4 platí primerane. Prípadné preplatky nie je prijímateľ povinný vracať.

§ 18.
Kedy sa príspevok dočasne neposkytuje.

(1) Príspevok sa neposkytuje (nárok na príspevok spočíva) po čas, po ktorý povolaná osoby odpykáva trest odňatia slobody dlhší než jeden mesiac.

(2) Ďalej sa príspevok neposkytuje po čas, po ktorý oprávnený rodinný príslušník

a) odpykáva trest odňatia slobody dlhší než jeden mesiac alebo

b) je dlhšie než mesiac v prechodnom ústave Ministerstva národnej bezpečnosti alebo

c) je dlhšie než mesiac podrobený ochrannej výchove alebo

d) je vo väzbe; ak bude trestné stíhanie pre čin, pre ktorý bol rodinný príslušník vzatý do väzby, zastavené alebo ak bude pre taký čin od obžaloby oslobodený, doplatí sa mu zadržaný príspevok.

(3) Ak sa neposkytuje podľa ustanovenia odseku 2 príspevok prvému rodinnému príslušníkovi (§ 19 ods. 5) , ktorý žije v spoločnej domácnosti s inými oprávnenými rodinnými príslušníkmi, považuje sa na čas, po ktorý sa príspevok dočasne neposkytuje, za prvého rodinného príslušníka najstarší z ostatných rodinných príslušníkov žujúcich v spoločnej domácnosti.

§ 19.
Výška príspevku.

(1) Príspevok je:

1. u prvého rodinného príslušníka 1500 Kčs mesačne, ak však má
   a) príjem z pracovného alebo obdobného pomeru alebo z literárnej alebo umeleckej činnosti, kráti sa o polovicu sumy, o ktorú vlastný príjem prevyšuje 1200 Kčs mesačne,
   b) dôchodok z národného poistenia lebo zaopatrovacie pôžitky z verejných prostriedkov, kráti sa o sumu, o ktorú tento dôchodok alebo zaopatrovacie pôžitky prevyšujú 700 Kčs mesačne,
   c) iný príjem, kráti sa o celý tento príjem;
2. u ďalšieho rodinného príslušníka 900 Kčs mesačne, ak však má
   a) príjem z pracovného alebo obdobného pomeru alebo z literárnej alebo umeleckej činnosti, kráti sa o polovicu sumy, o ktorú vlastný príjem prevyšuje 600 Kčs mesačne,

b) dôchodok z národného poistenia alebo zaopatrovacie pôžitky z verejných prostriedkov, kráti sa o sumu, o ktorú tento dôchodok alebo zaopatrovacie pôžitky prevyšujú 400 Kčs mesačne,c) iný príjem, kráti sa o celý tento príjem.

(2) Ak má rodinný príslušník zároveň príjmy uvedené v odseku 1 písm. a) a b) alebo c), sčítajú sa tieto príjmy a posudzujú sa podľa písm. a).

(3) Úhrnná suma príspevkov náležiacich rodinným príslušníkom tej istej povolanej osoby nesmie presahovať 4500 Kčs mesačne. Ak by presahoval súčet príspevkov náležiacich podľa odseku 1 rodinným príslušníkom tej istej povolanej osoby 4500 Kčs mesačne, znižuje sa príspevok ďalších rodinných príslušníkov o rovnakú sumu.

(4) Rodinní príslušníci uvedení v § 3 ods. 2 majú nárok na príspevok vo výške súm, ktoré je povolaná osoba povinná platiť na úhradu ich osobných potrieb, alebo vo výške pravidelných podpôr, ktoré im bola zaviazaná poskytovať alebo ktoré im bez ujmy vlastného zaopatrenia (svojej manželky, družka, detí) skutočne poskytovala, najviac však vo výške súm uvedených v odsekoch 1 a 2.

(5) Za prvého rodinného príslušníka sa považuje

a) manželka (manžel) povolanej osoby; inak

b) družka (druh) v prípadoch uvedených v § 3 ods. 1 písm. b); inak

c) najstarší rodinný príslušník, ktorý má nárok na príspevok a žil s povolanou osobou do dňa jej nastúpenia služby v spoločnej domácnosti, okrem ak ide o dieťa, ktoré sa narodilo po uvedenom dni; inak

d) najstarší alebo jediný rodinný príslušník, ktorý má nárok na príspevok.

§ 20.
Prídavok.

(1) K príspevku sa poskytne prídavok

a) pre rodinného príslušníka, ktorý má aspoň 7 rokov a ktorý je trvalo tak bezvládny, že potrebuje ošetrovanie a obsluhu inou osobou,

b) pre rodinnú príslušníčku na čas 9 týždňov pred a 9 týždňov po pôrode.

(2) Prídavok podľa odseku 1 sa poskytne iba vtedy, ak dosiahne vlastný príjem rodinného príslušníka výšku, pri ktorej mu príspevok podľa ustanovení § 19 ods. 1 č. 1 písm. b) a c) a č. 2 neprislúcha.

(3) Prídavok možno poskytnúť aj v iných prípadoch hodných osobitného zreteľa.

(4) Prídavok je:

1. u prvého rodinného príslušníka 750 Kčs mesačne, ak však má
   a) príjem z pracovného alebo obdobného pomeru alebo z literárnej alebo umeleckej činnosti, kráti sa o sumu, o ktorú spolu s príspevkom prevyšuje 3450 Kčs mesačne,
   b) dôchodok z národného poistenia alebo zaopatrovacie pôžitky z verejných prostriedkov, kráti sa o sumu, prevyšujúcu 2200 Kčs mesačne,
   c) iný príjem, kráti sa o sumu prevyšujúcu 1500 Kčs mesačne;
2. u ďalšieho rodinného príslušníka 450 Kčs mesačne, ak však má
   a) príjem z pracovného alebo obdobného pomeru alebo z literárnej alebo umeleckej činnosti, kráti sa o sumu prevyšujúcu 2400 Kčs mesačne,

b) dôchodok z národného poistenia alebo zaopatrovacie pôžitky z verejných prostriedkov, kráti sa o sumu, prevyšujúcu 1300 Kčs mesačne,

c) iný príjem, kráti sa o sumu prevyšujúcu 900 Kčs mesačne.

(5) Na prídavok poskytnutý podľa odsekov 1 až 3 sa nevzťahuje ustanovenie § 19 ods. 3 prvej vety o najvyššej mesačnej úhrnnej sume príspevkov.

§ 21.
Prihláška o príspevok.

(1) Nárok na príspevok sa uplatňuje prihláškou, ktorú môžu podať rodinní príslušníci povolanej osoby, ich zákonní zástupcovia, povolaná osoby a za maloletých rodinných príslušníkov aj príslušný orgán hromadného poručenstva.

(2) Prihláška sa podáva na miestnom národnom výbore, v cudzine však na zastupiteľskom úrade, v obvode ktorého má rodinný príslušník trvalý pobyt.

(3) Prihláška musí sa podať najneskoršie v deň, ktorým nárok na príspevok zaniká podľa ustanovení § 17 ods. 1, 2 a 4. V prípadoch hodných osobitného zreteľa môže okresný národný výbor odpustiť zmeškanie lehoty, ak sa o to požiada do 6 mesiacov od uplynutia lehoty na podanie prihlášky. Nastúpenie služby musí byť aspoň dodatočne preukázané úradným osvedčením.

(4) O prihláške rozhoduje okresný národný výbor, v obvode ktorého mala povolaná osoba pred nastúpením služby v brannej moci naposledy trvalý pobyt. Ak mal tento pobyt v cudzine, rozhoduje o prihláške Obvodný národný výbor pre Prahu 1.

(5) Miestny národný výbor predloží prihlášku o príspevok do 7 dní od jej podania okresnému národnému výboru. Okresný národný výbor rozhodne o prihláške najneskoršie do 3 týždňov od jej predloženia. Ak sa o prihláške v uvedenej lehote nerozhodne, poskytne okresný národný výbor na príspevok primeraný preddavok.

§ 22.
Výplata príspevku.

(1) Príspevok sa vypláca mesačne pozadu, naraz alebo v dvoch splátkach, a to spravidla 1. a 16. dňa mesiaca.

(2) Príspevok sa vypláca oprávnenému rodinnému príslušníkovi alebo jeho zákonnému zástupcovi. Ak je niekoľko takých osôb, môže okresný národný výbor podľa okolností prípadu určiť, že príspevok bude pre všetky alebo pre niektoré z nich vyplácaný jednej z nich. Povolanej osobe sa nesmie príspevok vyplácať.

(3) Príspevok vypláca okresný národný výbor, ktorý o prihláške rozhodol. Rodinným príslušníkom alebo ich zákonným zástupcom majúcim trvalý pobyt v cudzine, vypláca sa príspevok prostredníctvom príslušného zastupiteľského úradu.

(4) V prípadoch hodných osobitného zreteľa môže okresný národný výbor, príslušný na rozhodnutie o prihláške, poskytnúť na príspevok preddavok.

§ 23.
Zastavenie výplaty.

(1) Ak zanikne nárok na príspevok, zastaví sa jeho výplata najneskoršie koncom polovice kalendárneho mesiaca, do ktorej pripadá deň zákonu nároku.

(2) Vo výnimočných prípadoch hodných osobitného zreteľa môže krajský národný výbor povoliť dočasnú ďalšiu výplatu príspevku, i deď nárok naň zanikol podľa ustanovení § 17 ods. 1.

§ 24.
Kedy sa nevyžaduje u cudzích štátnych príslušníkov podmienka vzájomnosti

Cudzím štátnym príslušníkom sa príspevok vyplatí napriek tomu, že nie je splnená podmienka vzájomnosti, ak ide

a) o manželku občana povolaného na službu v brannej moci, ktorá uzavretím manželstva nenadobudla československé občianstvo, alebo o jej deti,

b) o družku občana povolaného na službu v brannej moci,

c) o manžela, druha alebo deti československej občianky vydatej za cudzinca, ktorá bola povolaná na službu v brannej moci.

Šiesta časť.

§ 25.
Účinnosť a vykonanie.

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia;*) vykonajú ho ministri vnútra, financií, spravodlivosti a národnej obrany po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

*) Vládne nariadenie č. 131/1950 Zb. v znení nariadenia č. 18/1953 nadobúda účinnosť dňom 1. apríla 1953.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.